

ЦИФРОВІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

*Нестеренко В.Ю., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Однією з головних характеристик дистанційного навчального процесу є практично повна відсутність «живих» особистих комунікацій між учасниками освітнього процесу. Безперечно, для частини здобувачів освіти через особливості емоційного характеру така форма взаємодії є цілком прийнятною та не викликає психологічного спротиву. Але для іншої, більш численної частини аудиторії відсутність особистого контакту і «живого» спілкування створює додаткове емоційне навантаження та провокує стан пригніченості і навіть депресії.

Тому в умовах такого обмеженого особистого контакту між учасниками навчального процесу стрімко зростає роль сучасних засобів цифрової комунікації, до яких можна віднести:

- чати та форуми взаємодії на навчальних сайтах;
- месенджери;
- Youtube;
- сторінки у соціальних мережах, тощо.

Слід зауважити, що на практиці під час реалізації навчального процесу кожен викладач повинен надавати здобувачам кілька таких каналів комунікації, щоб вони могли обрати серед них такий, що дозволить налагодити ефективний процес спілкування та максимізувати ефект від співпраці.

Такий високий рівень цифровізації відносин між здобувачами та викладачем дозволяє максимально ефективно проводити співпрацю, але і породжує відповідні проблеми, до яких можна віднести наступні:

- високий рівень психологічного навантаження для викладача через постійне переключення уваги та підбір форми взаємодії зі здобувачами за всіма каналами комунікації;
- недотримання здобувачами певних соціальних норм у спілкуванні з викладачем, їх стирання під час цифрового спілкування;
- додаткові витрати робочого часу для ведення сторінок у соціальних мережах, наповнення та візуалізації каналів комунікації для підтримання рівня зацікавленості здобувачів;
- особисті обмеження для викладача через відкритість та вільний доступ до великої кількості особистої інформації;
- необхідність додаткових матеріальних вкладень у придбання технічних засобів відповідного рівня, тощо.

Отже, слід константувати, що сучасний освітній процес майже в повному обсязі став дистанційним і вимагає від всіх учасників подальшого впровадження усього спектру цифрових засобів комунікації.

Література:

1. Арешонков В. Ю. Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді. *Вісник НАПН України*. 2020. № 2 (2). С. 1-6.
2. Колеснікова І. В. Цифровізація освітнього процесу в закладі післядипломної педагогічної освіти. *Науковий часопис Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 2020. Випуск 78. С.117-120.
4. Семеніхіна О.В., Юрченко А.О., Сбруєва А. А. та ін. Відкриті цифрові освітні ресурси в галузі ІТ: Кількісний аналіз. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Том 75, №1. С. 331-348.